

PRORAČUN ZA GRAĐANE

Ministarstva financija
i trezora
Bosne i Hercegovine

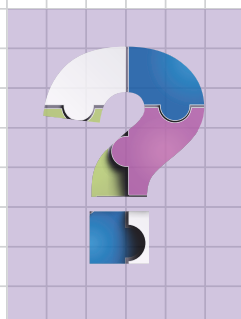
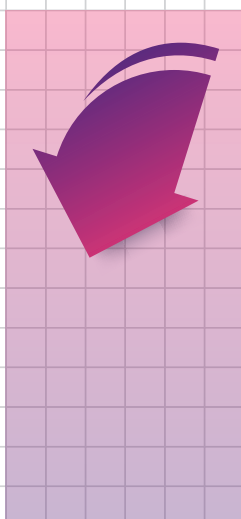
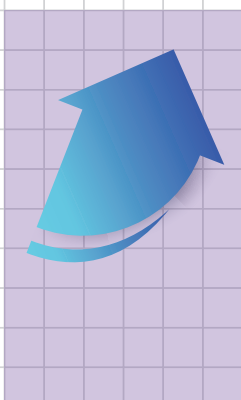
2025

PRORAČUN ZA GRAĐANE

Ministarstva financija
i trezora
Bosne i Hercegovine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANCIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Izdavač:

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine

Za izdavača:

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine

Grafičko oblikovanje i računalna priprema:

Grafički studio „Lik“ Banja Luka

Tisak:

GRAFID d.o.o. Banja Luka

Za tiskaru:

Branislav Ivanković

PRORAČUN ZA GRAĐANE

SADRŽAJ

Uvodna riječ ministra	5
Proračun za građane	6
Područje rada	8
Nadležnosti	8
Pravni osnov	8
Ciljevi	8
Proračunski kalendar i Proračunski proces	9
Struktura rashoda	10
Programske aktivnosti	14
Pitanja, komentari i sugestije	15

UVODNA RIJEČ MINISTRA

Poštovani građani i građanke,

Pred vama se nalazi treće izdanje dokumenta „Proračun za građane Ministarstva financija i trezora BiH za 2025. godinu“, kao ilustrirani vodič koji na jasan i jednostavan način prikazuje kako se prikuplja i troši novac iz Proračuna Ministarstva financija i trezora BiH.

Želja nam je da pokretanjem ove aktivnosti postanemo još otvoreniji, transparentniji i odgovorniji prema građanima po pitanju planiranja, upravljanja i korištenja finansijskih sredstava.

Svrha ovog dokumenta je da javnosti omogući bolji uvid i razumijevanje načina na koji Ministarstvo planira, raspoređuje i troši javna sredstva iz proračuna. Imajući u vidu da novac koji dolazi u proračun potječe od poreznih obveznika, naša je obveza njime raspolagati u najboljem interesu svih građana Bosne i Hercegovine te im predstaviti jasne i razumljive podatke o izvorima prikupljenog novca i njegovom trošenju.

Dokument je namijenjen svim osobama koje žele biti obaviještene o planovima Ministarstva, kao i svima onima koji žele pratiti trošenje novca u provedbi postavljenih ciljeva.

Iskreno se nadam da će ovaj dokument pružiti odgovore na ključna pitanja u vezi Proračuna Ministarstva, ali i potaknuti što veći broj aktera da iznesu svoja mišljenja i sugestije koji će biti osnova za pripremu Proračuna za građane u narednom razdoblju.

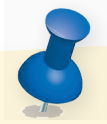
Otvoreni smo za značajnije sudjelovanje građana/građanki u proračunskom procesu u pripremi budućih dokumenata „Proračun za građane“ i pored ustavnih ograničenja u strukturi proračuna institucija BiH. Želimo kreirati pristupačniji i razumljiviji proračun, jer je i to jedna od polaznih pretpostavki unaprjeđenja upravljanja javnim financijama.

Veselimo se suradnji u sljedećem razdoblju.

Srdačan pozdrav,

MINISTAR

Dr Srđan Amidžić

PRORAČUN ZA **GRAĐANE**

Novac kojim raspolažu institucije vlasti na svim razinama u svojim **proračunima** jest novac građana. Prihodi vlasti dolaze od građana kroz poreze i plaćanje raznih pristojbi i naknada. Pored ovoga, prihodi dolaze od **koncesija** za iskorištavanje resursa koji su dijelom zajedničke baštine pa pripadaju svim građanima. Čak i kada prihodi dolaze od kredita, građani su ti koji će ih morati otplatiti na kraju. Institucije vlasti su odgovorne za sredstva u okviru proračuna te odlučuju u ime građana o raspodjeli prikupljenih sredstava za različite namjene.

Imajući u vidu da je proračun i odraz **javnih politika**, jasno je zašto u zemljama s razvijenom demokratskom kulturom postoji znatno zanimanje javnosti za brojna pitanja koja se tiču proračuna. Građani žele znati i odlučivati o tome kako će se trošiti njihov novac. Pri tom je osnovni preduvjet za sudjelovanje građana u procesu odlučivanja o proračunu njihova informiranost. Sukladno tomu, zadatak organa vlasti jest osigurati javnost rada i pružiti informacije o svim bitnim pitanjima u procesu kreiranja, usvajanja i izvršavanja proračuna.

Proračun za građane je dokument koji sažima i pojašnjava osnovne informacije iz proračuna. To je izvješće, predstavljeno u pristupačnom formatu, koje koristi jednostavan i jasan jezik koji građani mogu razumjeti. Ako su u stanju razumjeti, građani onda mogu ostvarivati svoja građanska prava u demokraciji – oni mogu postavljati pitanja koja osiguravaju da vlast objašnjava ono što radi u njihovo ime.

Proračun

akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija

dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim osobama za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika

plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Proračun za građane

pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Proračuna.

I PODRUČJE RADA

- Ministarstvo izvršava zakone i druge propise njihovom izravnom primjenom, rješavanjem upravnih predmeta u upravnom postupku, obavljanjem upravnog nadzora i obavljanjem drugih upravnih poslova iz područja svoga nadležstva.
- Ministarstvo priprema i predlaže Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine zakone i druge propise i opće akte iz svoga nadležstva i obavlja druge poslove određene posebnim zakonima i drugim propisima.
- Ministarstvo priprema i predlaže Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, raščlambe, izvješća, informacije o stanju u oblastima i aktivnostima što ih poduzima iz nadležnosti Ministarstva.
- Ministarstvo prati stanje u oblastima i aktivnostima iz svoga nadležstva, a osobito glede izvršenja zakona i drugih propisa, poduzima mjere za koje ima ovlasti ili daje preporuke nadležnim tijelima radi izvršenja zakona i drugih propisa.

CILJEVI

Strateški cilj

- Makroekonomska stabilnost

Srednjoročni cilj

Stabilan i transparentan sustav financiranja BiH, upravljanje i kontrola javnim financijama i ispunjenje međunarodnih financijskih obveza

Specifični ciljevi

- Razvitak efektivnih politika i sustava za upravljanje i kontrolu financiranja institucija BiH
- Unaprjeđenje sustava upravljanja javnim dugom i sukladnosti eksternog financiranja sa potrebama BiH
- Unaprjeđenje fiskalne politike i razvitak sustava upravljanja imovinom BiH
- Razvitak efektivnih politika i sustava za financijsko planiranje razvitka i za upravljanje pred-pri-stupnom pomoći EU

II NADLEŽNOSTI

Ministarstvo je nadležno za:

- Načela porezne politike, pristojbi i propisa;
- Odnose s međunarodnim i domaćim financijskim institucijama;
- Pripremanje ugovora, sporazuma i dugih akata kojim BiH preuzima zajmovne i druge financijske obveze s drugim zemljama i međunarodnim organizacijama;
- Planiranje i upravljanje dugom BiH, izvršavanje međunarodnih financijskih obveza;
- Politiku novog zaduživanja u zemlji i inozemstvu;
- Pripremu proračuna BiH i završnog računa BiH;
- Koordiniranje aktivnosti za osiguranje proračunskih sredstava BiH;
- Izvršavanje proračuna BiH i briga o financiranju institucija BiH;
- Vođenje aktivnosti o sukcesiji imovine bivše SFRJ;
- Bankarske propise koji se odnose na funkcioniranje Centralne banke BiH;
- Upravljanje imovinom u vlasništvu institucija BiH;
- Kompiliranje, distribuiranje i objavljivanje konsolidiranih općih vladinih fiskalnih podataka;
- Koordiniranje međunarodne ekonomske potpore BiH, izuzev dijela koji se odnosi na pomoć Europske unije;
- Uređenje unutarnje kontrole proračunskih korisnika sukladno međunarodno priznatim standardima unutarnje kontrole, kao i za davanje smjernica za uspostavu i održavanje sustava unutarnje kontrole;
- Razvitak, upravljanje i koordiniranje unutarnje revizije u institucijama Bosne i Hercegovine;
- Financijsko planiranje razvitka u institucijama Bosne i Hercegovine koje obuhvaća upravljanje javnim investicijama i srednjoročno planiranje, praćenje i izvješćivanje.

III PRAVNI OSNOV

Ustav BiH, Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave, Zakon o upravi, Zakon o državnoj službi u institucijama BiH, Zakon o radu u institucijama BiH, Zakon o javnim nabavkama BiH, Zakon o financiranju institucija BiH, Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH, Zakon o proračunu institucija BiH, Zakon o internoj reviziji institucija Bosne i Hercegovine, Zakon o zaduživanju, dugu i jamstvima BiH; Zakon o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora, Sporazum o pitanjima sukcesije bivše SFRJ; Okvirni sporazum o pravilima suradnje između Europske komisije i BiH koja se odnose na financijsku pomoć EU Bosni i Hercegovini putem IPA-e.

Proračunski kalendar i proračunski proces

Proračunski kalendar je propisan Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine i njime se definiraju aktivnosti koje su bitne u svezi s pripremom i donošenjem Proračuna. Tako je definirana vremenska dinamika i odgovornost pojedinačnih institucija u vezi s pripremom donošenja zvaničnog Proračuna.

Proračunski proces se zasniva na propisanim aktivnostima svih učesnika u procesu pripreme i usvajanja Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, te izvršenja, izvješćivanja i kontrole.

Proračunski proces započinje u siječnju kada Ministarstvo financija i trezora do 31. u mjesecu svim proračunskim korisnicima dostavlja proračunsku instrukciju s proračunskim kalendarom za pripremu **Dokumenta okvirnog proračuna (DOP)**

Proračunski proces

proces koji obuhvaća pripremu i usvajanje proračuna, njegovo izvršavanje, izvješćivanje i kontrolu.

Dokument okvirnog proračuna (DOP)

projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija proračuna.

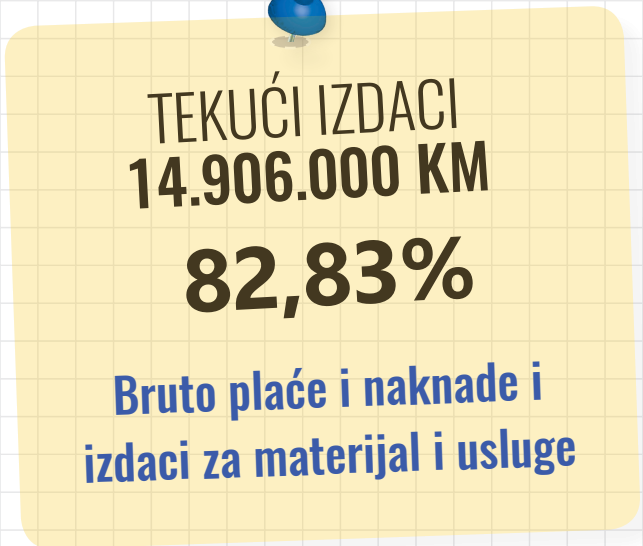

STRUKTURA RASHODA

Proračun Ministarstva financija i
trezora Bosne i Hercegovine za 2025. godinu
iznosi 17.995.000 KM
sa sljedećom strukturom rashoda:

a) LINIJSKI - PO VRSTI RASHODA

TEKUĆI IZDACI
14.906.000 KM
82,83%

Bruto plaće i naknade i
izdaci za materijal i usluge

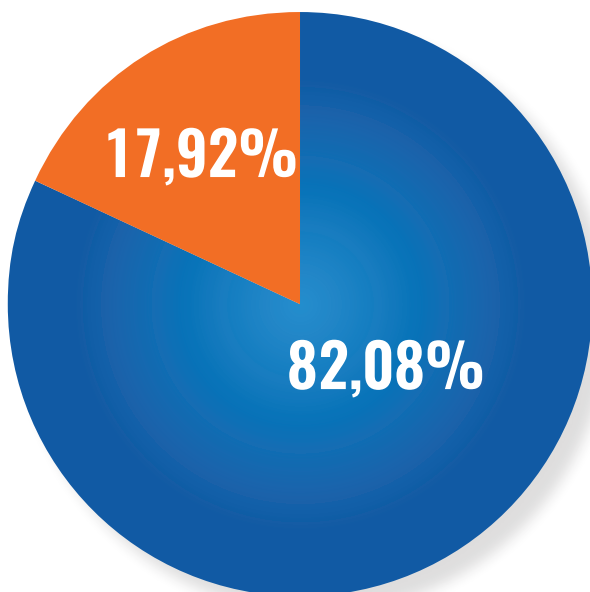
KAPITALNI IZDACI
3.089.000 KM

17,17%

Nabava opreme
2.059.000 KM (11,44%)

Nabava stalnih sredstava
u obliku prava
1.030.000 KM (5,73%)

b) PROGRAMSKO-PROJEKTNJA STRUKTURA RASHODA

Upravljanje i kontrola
financiranja institucija BiH
14.771.000 KM

Međunarodni odnosi iz
oblasti financija
3.224.000 KM

STRUKTURA RASHODA PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA

TEKUĆI IZDACI	14.906.000 KM
Bruto plaće i naknade	7.495.000
Naknade troškova zaposlenika i skupštinskih zastupnika	1.181.000
Putni troškovi	180.000
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga (PTT)	75.000
Nabava materijala	55.000
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	60.000
Iznajmljivanje imovine i opreme	42.000
Izdaci za tekuće održavanje	5.462.000
Izdaci osiguranja i bankarskih usluga i usluga platnog prometa	20.000
Ugovorene i druge posebne usluge	336.000
IZDACI ZA NABAVU STALNIH SREDSTAVA	3.089.000
Nabava opreme	2.059.000
Nabava stalnih sredstava u obliku prava	1.030.000
UKUPNO	17.995.000

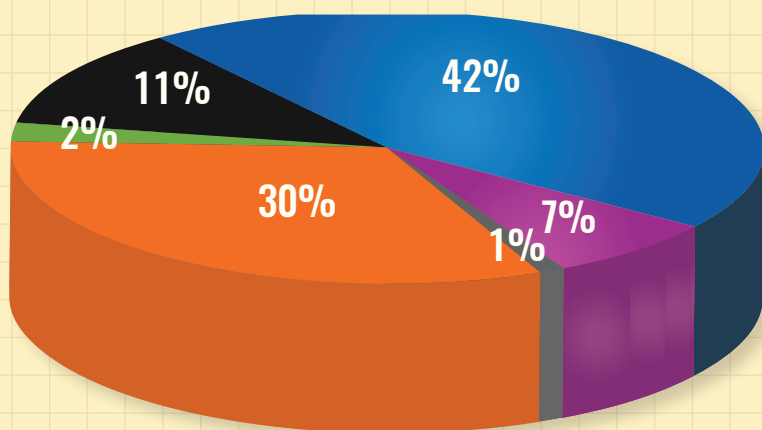

Najveći udio proračunskih sredstava kod Ministarstva financija i trezora BiH se odnosi na Bruto plaće i naknade (42%). Ostali rashodi odnose se na izdatke u vezi s potrebama za nesmetano funkcioniranje ministarstva.

Ministarstvo financija i trezora u okviru nabave opreme planiralo je nabavu jednog vozila, nabavu namještaja, nabavu računala i laptopa, opreme za prijenos podataka i glasa te ugradbene opreme za servere. U okviru stalnih sredstava u obliku prava planirane su Oracle, Cisco VPN, Adobe acrobat pro i TEAMS licence.

Planiran je prihod od prodaje motornih vozila u iznosu od 10.000 KM. Broj zaposlenih Ministarstva financija i trezora BiH odobren Proračunom iznosi 183.

STRUKTURA RASHODA

Bruto plaće i naknade

Naknade troškova zaposlenika i skupštinskih zastupnika

Putni troškovi

Izdaci za tekuće održavanje

Ugovorene i druge posebne usluge

Nabava opreme

COFOG klasifikacija

Prema COFOG klasifikaciji cjelokupna sredstva Ministarstva financija i trezora BiH odnose se na Opće javne usluge - Izvršni i zakonodavni organi, financijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi.

COFOG klasifikacija

klasifikacija vladinih funkcija (COFOG – Classification of the Functions of the Government) objavljena je od strane Odjela za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz proračuna razvrstana po namjeni za koju se troše.

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Upravljanje i kontrola financiranja institucija Bosne i Hercegovine

- Upravljanje i potpora proračunu institucija BiH
- Upravljanje i administracija
- Nadogradnja IS finansijskog poslovanja sa Modulom upravljanja postupkom pripreme proračuna BPMIS
- Nadogradnja IS finansijskog poslovanja sa Modulom HRMS i Modulom PAYROLL
- Priprema, analiza i kontrola izvršenja proračuna institucija BiH i izvješćivanje (Sektor za proračun institucija BiH)
- Upravljanje trezorskim operacijama u institucijama BiH sukladno EU standardima (Sektor za trezorsko poslovanje)
- Interna revizija (Središnja jedinica za internu reviziju)
- Upravljanje imovinom u vlasništvu institucija BiH i koordiniranje procesa sukcesije bivše SFRJ (Sektor za sukcesiju imovine bivše SFRJ i upravljanje imovinom BiH)
- Upravljanje javnim investicijama, srednjoročno planiranje (Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći)
- Upravljačka aktivnost i aktivnosti podrške (Ured ministra, Ured zamjenika ministra, Tajnik Ministarstva i Sektor za pravne, kadrovske, opće i finansijske poslove)*

Broj zaposlenika na programu: 119

Odobreni proračun: 14.771.000 KM

Međunarodni odnosi iz oblasti financija

- Zaključivanje i realiziranje međunarodnih ugovora
- Sustav upravljanja javnim dugom (Sektor za javni dug)
- Odnosi sa finansijskim institucijama (Sektor za odnose sa finansijskim institucijama)
- Fiskalni propisi, politika oporezivanja po međunarodnim sporazumima i međunarodna suradnja u oblasti poreza (Sektor za fiskalne poslove)
- Koordiniranje međunarodne pomoći (Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći)
- Koordiniranje i upravljanje pred-pristupnom pomoći EU (Sektor za financiranje programa i projekata pomoći Europske unije)

Broj zaposlenika na programu: 64

Odobreni proračun: 3.224.000 KM

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poledini obrasca.

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poledini obrasca.

PITANJA, PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI

Poštovani, ako imate pitanje, primjedbu ili prijedlog u svezi s pripremom i predstavljanjem „Proračuna za građane“, možete iskoristiti pripremljene obrasce, iskinuti ih i poslati poštom na adresu:

**Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine
(Kabinet ministra - Odnosi s javnošću),
Trg Bosne i Hercegovine 1, 71000 Sarajevo.**

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete poslati i putem elektroničke pošte:

trezorbih@mft.gov.ba.

S poštovanjem,
Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine

PRORAČUN ZA GRAĐANE

Ministarstva financija
i trezora
Bosne i Hercegovine

